9de JAARGANG. CURAÇAO DEN 20n FEBRUARI 1892. N° 425

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0.25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

DE PAUS EN DE MAATSCHAPPIJ.

II.

(*Slot.*)

Na, gelijk wij in ons voorgaand artikel zagen, de zuivere verhouding aangegeven te hebben van Kerk en Paus tot de Democratie, aan wie deze de hand reikt en tegelijk den rug keert aan de Revolutie, komt de heer Leroy Beaulieu ons verklaren welke plaats en welke rol, uit een liberaal oogpunt beschouwd, de godsdienst in het algemeen en de katholieke in het bijzonder te vervullen hebben in de maatschappij. De bekentenissen, die de liberale schrijver hier aflegt zijn te kostelijk, dan dat zij onze aandacht zouden mogen ontsnappen; te meer, wijl zij niet slechts voor Frankrijk, maar ook voor andere landen en eenigermate ook zelfs voor onze maatschappij van groote beteekenis zijn.

„ Evenals voorheen — aldus het artikel van Leroy-Beaulieu — evenals voorheen de minister van monarchale Regeeringen zich gelieten als waren zij van meening dat de Kerk was ingesteld om de wacht te betrekken om den troon, of aan de Koningen gewillige onderdanen te bezorgen, zoo verkeerde de door de omwenteling rijk geworden *bourgeoisie* in den waan, dat de Kerk bestond om te waken voor hun geldkist en hun provisiekamer; om te zorgen dat hun vrouwen en dochters veilig den nacht op een bal konden doorbrengen, en hun zonen zonder gevaar een vroolijke avondpartij konden bijwonen in localiteiten, die de mode van den dag daartoe aanwijst. Het nut van den godsdienst bleef zich voor het meerendeel van ons 19e-eeuwsch publiek tot de zooeven vermelde voordeelen beperken. Vraag het Monsieur Prudhomme; alleen met het oog daarop was hij wel zoo goed, zijn stem te geven aan de begrooting voor Eeredienst. En toch, — niet dáárvoor gingen Petrus van Galilea en Paulus van Tarsis het Evangelie brengen aan de volkeren; niet dáárvoor hebben de Urbanussen en Sixtussen, de Hildebrands en Alexanders tien eeuwen lang geworsteld met de Cesars van den ouden en van den nieuweren tijd! — En waarom zou ik het verzwijgen? Wij-zelven, die ons tot taak gesteld hadden ze te verdedigen tegen het domme fanatisme van bekrompen vrijdenkers, wij-zelven vormden ons van Kerk en godsdienst een vrij armzalig denkbeeld. Wat de wereld als 't meest goddelijk verhevens gekend heeft, het kruis van Calvarië, het werd door ons naar omlaag gehaald en aangewend als een werktuig, dat wij met voordeel voor ons konden gebruiken. Nooit te voren wellicht had men op meer onbevangen wijze van den godsdienst een louter stoffelijk belang gemaakt. Ook dan wanneer wij ons erop beroemden, door onze inschikkelijkheid, door het ten toon spreiden van onzen eerbied, om niet te zeggen van onze beleefdheden jegens de Kerk en haar dienaren, er blijk van te geven, dat wij gebroken hadden met de kortzichtigheid en goddeloosheid der 18de eeuw, bleven wij, zonder het zelven te weten, nog in de traditie van het Voltairianismo, al was het een Volfairianisme, dat door de revolutiën ietwat van zijn oorspronkelijke onnoozelheid verloren had!"

Zoo zoude men de Kerk nóg tot dienaresse willen verlagen en men wendt er alle pogingen toe aan. Maar wat gebeurt?

De *bourgeoisie*, die zich uitermate verheugde in de vrijheid, die de Revolutie aanbracht, vooral omdat zij zich door 't vergieten van veel bloed het goed van anderen kon toeeigenen en daarvan naar hartelust genieten, — zij ziet nu die goederen bedreigd door een lageren stand, die er begeerige blikken naar slaat. En in haar angst richt zij den blik naar den Paus, opdat deze zijn machtigen arm moge uitstrekken en de bruisende volksstroom binnen de wanden zijner bedding bedwingen. De Paus echter die de wonden der maatschappij met de nooden zijns volks kent en een open oor heeft voor hun eischen, om een billijker verhouding tusschen arbeid en kapitaal, strekt zijn hand wel tot de arbeiders uit, maar het het is een vriendenhand, een hand die vrede en verzoening brengt, een hand die zegent in plaats van afstoot. Dat spreekt luide uit iederen regel van 's Pausen laatste Encycliek *Rerum novarum.*

Nu regent het beschuldigingen. De Paus zou niet met eerlijke bedoelingen de verdediging der volksbelangen op zich genomen hebben. Alleen om redenen van politieken aard had hij zijn Encycliek in 't licht gegeven. Hij had zijn vroegere meeningen laten varen en was nu tegenovergestelde toegedaan. Zijn vijanden van voorheen waren nu zijn vrienden geworden. In één woord, het schrijven der Encycliek was een daad van berekening.

Met nadruk komt de heer Leroy Beaulieu tegen al deze onzinnigheden op. Wie dit stuk een daad van politiek beleid en berekening noemt begrijpt den Paus niet. Deze Encycliek was niet het werk van een jaar. Het is het program van het groote hervormingsplan in de stilte van Perugia door Leo XIII jaren lang overwogen en nu aangegeven. Het eeuwige beginsel wordt daar breed in verkondigd, dat in den godsdienst alleen het redmiddel gevonden wordt voor de ellende van den arbeider en voor alle maatschappelijke kwalen. Neen, de Encycliek *Rerum novarum* is geen daad van politiek en koude berekening, zij is van hoogere orde. Hoort den schrijver:

„ Het is een kus door Christus zijn armen op het voorhoofd gedrukt, de omhelzing van het volk door de Kerk. Die Encycliek is een daad, — de daad van een vader, die zich werpt te midden van zijn door nijd vervoerde kinderen, om hen te midden van hun onderlingen strijd te herinneren aan hun wederzijdsche verplichtingen van liefde en toegevendheid. De Paus heeft gezien, hoe de tegenwoordige samenleving in twee vijandige legerkampen tegenover elkander staat; hij daalt af tusschen de strijders en plant op het slagveld zelf het kruis...."

In dat kruis ligt het redmiddel.

„En de Paus heeft gelijk. Hoe verouderd, hoe buiten den tijd het middel ons schijne, dat hij ons voorstelt, geen ander kan ons worden aangeboden, dat ons zooveel waarborgen van genezing heeft. Wil men een geneesmiddel, *ik ken geen ander dan dat;* al wat men ons bovendien aanprijst brengt meer gevaar dan baat. God alleen zou ons den maatschappelijken vrede kunnen teruggeven; Zijn Christus komt het toe, ons het *Pax vobis* te doen hooren. *Alle kunst, alle wetenschap der menschen zullen daarbij te kort schieten.* Niets kan ons meer helpen dan de goddelijke tusschenkomst, — en daarom is de toestand van onze samenleving zoo hachelijk. Een wijsgeer van onze dagen heeft gezegd dat God zijn tijd gehad heeft, en dat de ure is gekomen, waarin men hem buiten de poort moest sluiten van onze steden, want de moderne wereld zou geen diensten meer van Zijn zijde behoeven te verwachten. De dwaas! nooit heeft de maatschappij meer behoefte aan God en Zijn Woord gehad dan in onzen tijd!

En waarom heeft onze tijd meer ooit behoefte aan God en Zijn Woord? Omdat het bedroevend toenemen der zedeloosheid de maatschappij meer en meer verwart en beroert. De godsdienst alleen kan die bedorven zeden weder heelen en vrede terugbrengen in de maatschappij.

Hiermede besluit de liberaal Leroy Beaulieu zijn belangrijke en leerzame studie.

„De sociale hervorming kan slechts worden tot stand gebracht door een hervorming der zeden.... Van binnen, veeleer dan van buiten, moeten de hervormers beginnen. Om de maatschappij te hervormen moet men den mensch hervormen, — hervormen den arme en den rijke, den

FEUILLETON.

Húsar i Panduro

IV

Continuación

E wega a durá casi un ora. Frohn a mirá contenido di su sacoe di oro disminuí considerablemente; pasobra tabata como si fuera e gefe Trenck tabata ehercé un influencia magnética riba e ducádonan di Frohn; porfin él a lamantá riba, pa bai examiná, en primer lugar, como su hendenan tabata alohá i pa procurá su mes den refectório (sala di comé, etc. den un convento) algún refresco, visto koe fo di después di almuerzo, él no a gastá nada. El a hajá toer su húsarnan reuní den refectorio; como nan no tabata comprendé lenga dje Pandúronan i considerando també algo humiljante pa nan di entretené nan coe e salvahenan ayí, nan toer huntoe a keda sò sintá, conversando coe un dos frater di convento, pa kende compañia di tal guerréronan bon disciplinà tabata parcé un verdadero consuelo. E sargento Frans tabata sintá coe e sumiller ta bebé un boetisji di cervez, i él tabata escuchá e relátonan terrible koe e eclesiástico tabata sabi di contéle dje Pandúronan, un clase di hende, koe na su vista tabatin masjá masjá cos di demónionan encarná.

Frohn a cai sintá cerca nan i mientras nan tabata preparando su comida, él a keda ta scuchá e pater. Comida a ser poné na mesa, i después di a satisfacé su apetito, Frohn a haci Frans un senjal pa bai huntoe coe n'éle den un otro parti dje salón, i ayí él a doenéle silenciosamente algún orden. Caba Frans a abandoná e convento. Duranti su ausencia Frohn a bai den e celda (cuarto di un monhe ó monha) koe nan a preparà p'éle, i na oenda Frans ya a depositá su sacoe dj'anochi, afin di bai reposá un dos ora di tempoe.

Tabata banda di 9 ora, ora Frans a bin despertéle. E gefe a mandá invitá e promer oficial bin cená coe n'éle. Frohn a lamantá riba.

— " Ke tal, com cos ta," él a puntrá Frans.

— "Toer cos ta clâ. E patrón di boto ta bon dispuesto, hústamente un homber manera nos mester."

— Famoso...¿i lo ke mi a confiá bo?"

Hariendo él a dal coe balinja di su sable contra canja di su bota.

— " Esai ta aki aden, senjor promer oficial — keda trankilo noemá, ni un hende no por yegá cerca."

— " Doená mi mi capa awor."

Frohn a tirá su capa riba su lomba i él a atravesá e corredor bai na cuarto di Trenck.

Na momento koe Frohn a drentá, Trenck tabata sò, caminando poco poco bai bini coe su dos manoenan tras di su lomba. Un sirbidó tabata inmóvil pará tras di stoel dje gefe, poné na e mesa cargá coe manhares sabroso.

— " Senjor companjero, digná bo aceptá e comida aki," Trenck dici coe Frohn, koe a haci un inclinación.

— " Caba," Trenck a continuá, "nos por terminá e asunto koe a trecé bo aki."

— " Mi ta enteramente na bo disposición," Frohn a contestá.

Nan a sintá na mesa. Trenck tabata comé purá i como Frohn a sigui su ehemplo, bien pronto mesa por a ser kitá. Bottel i glasnan a keda.

— " Largá nos sô awor," Trenck dici coe e sirviente, i ora es un ayí a sali bai, él a dirigiéle na Frohn: " Si bo ta haya bon, nos lo por tratá awor nos asúntonan, señor diplomático. Mi ta suplicá bo di participá mi ta kiko a trecé bo aki, ma coe poco palabra si ta posible, anto nos por bai droemi."

Frohn a yená su glas coe binja corrá di Hungría; caba él saca un frasquito di cristal fini fò di su sacoe i él a basjá algún gota di su contenido den su glas.

— " ¿ Ta kiko senjor promer oficial ta tira ayí den su binja ?" Trenck koe a keda ta observéle coe atención a puntréle.

— " Un elixir di vida di forza particular. Mi a hayéle di un anciano doctor turco koe mi a salvá, ora un grupo di Slavonio tabata bai tiréle den Danubio. El tin un poder maraviljosa, i kende koe gastéle, ta preservá contra toer enfermedad; él ta curá calentura i él ta doená un sonjo trankilo i profundo."

Frans a bebé coe gusto mitar di su glas. Caba él a bolbé tirá algún gota adén.

— " Esai lo ta bon pa mi," Trenck dici. " Mi ta pasá amenudo despierto hinter anochi, di modi koe mi ta caba di fastidio."

— " ¿ Senjor gefe lo kier haci uso di dj'éle? " Frohn dici, " e receta, ta na su disposición."

Trenck a acercá su glas, i Frohn a basjá un bon cantidad dje liquido aden. E gefe a bebéle.

werkman en den patroon ;— aan beiden moet men teruggeven wat aan beiden eveneens ontbreekt, den christelijken geest. Blijft dit achterwege, dan zullen alle wettelijke maatregelen, dan zal alle materiëele vooruitgang vruchteloos blijven ; want de begeerte zal steeds gelijken tred houden met de middelen om eraan te voldoen, en men zal niets bereiken dan de eischen dringender te maken....

„ Alleen op den godsdienst kan de maatschappij steunen ; alleen de godsdienst kan haar redden, de godsdienst, die niet enkel de broederschap predikt, maar haar weet in te prenten, de godsdienst, die ons deelachtig kan maken aan hetgeen voor den mensch eenmaal in klassen, in vijandige kampen verdeeld, het moeielijkst te bereiken valt : de sociale liefde, de onderlinge genegenheid der klassen ; — in één woord, niets dan de godsdienst kan ons den sociale vrede ; wedergeven. En wij zien verblinde leidslieden en verblinde volkeren, die zich alle moeite geven om bij de massa des volks het geloof in God en de Hoop op den Hemel uit te roeien. Dat zou ik *de* zonde durven noemen tegen het volk ; *de* misdaad tegen de maatschappij !"

EEN NIEUW "IJZEREN MASKER."

Onder de Duitsche socialisten is er een, die reeds lang eene groote rol speelt. Hij zendt beschuldigingen in tegen verschillende personen en waarschuwt tegen voorgenomen handelingen der politie. Maar niemand weet wie hij is. Iedereen spreekt van hem onder de benaming van den "man met het ijzeren masker." Reeds lang is er alle moeite gedaan om achter het geheim te komen, maar tot nog toe zonder gevolg. Er zijn twee partijen, die het meest belang erbij hebben : eenerzijds de beschuldigden, anderzijds de politie, wier geheime bekendheid en voornemens, naar het schijnt door den "man met het ijzeren masker," worden medegedeeld aan de redactie van den "Socialdemocrat;" die vroeger in Zwitserland werd uitgegeven en thans naar Londen verplaatst is.

Over dit een en ander wordt uit Berlijn het volgende geschreven.

Of de politie heeft getracht, den geheimen berichtgever uit te vorschen, of zij daarmede iets heeft bereikt, of misschien het ontslag van eenige hooge ambtenaren ermede in verband staat, op deze vragen weet geen oningewijde antwoord te geven. De socialisten der nieuwe groep, zich noemende onafhankelijken, die zich na het laatste socialistisch congres hebben afgescheiden, omdat zij het partijbestuur te tiranniek vonden, zouden het wel gaarne iedereen vertellen wie de onbekende is, als zij het maar konden te weten komen. Eén hunner, een schrijnwerker, *Kreuz* genaamd, heeft wel gezegd: "ik weet wie het is, maar de tijd is nog niet gekomen om het te zeggen ;" doch slechts weinigen gelooven het.

Het is een feit, dat de man met het ijzeren masker waarschuwingen heeft gedaan tegen personen, die bij geene der met hem omgaande partijgenooten ooit eenige reden tot verdenking hadden gegeven. Die waarschuwingen waren echter van zoodanigen aard, dat men niet behoefde te vragen of de onbekende ten volle was ingewijd en dat iedereen van de schuld der aangeklaagden overtuigd werd. De meesten der aldus gebrandmerkten hebben in hun verkeer en bedrijf veel daaronder te lijden gehad en zullen waarschijnlijk liever niet hunne namen openlijk zien vermelden, ofschoon men dit zou kunnen doen.

Ten tweede is het een feit, dat de onbekende, langs den omweg over Londen — dat wil zeggen : door tusschenkomst van het aldaar gevestigde redactiebureau van den "Socialdemocrat" — herhaaldelijk de partij genooten te Berlijn bericht heeft gegeven van op handen zijnde huiszoekingen, en dat die in de meeste gevallen hebben plaats gehad.

Ten derde wordt verzekerd, dat een der afgevaardigden in den Rijksdag, behoorende tot het socialistisch partijbestuur, de verklaring heeft afgelegd : dat geen der socialistische afgevaardigden weet, wie de man met het ijzeren masker is. En dit is alleen mogelijk, wanneer de persoon, die zich achter de benaming "ijzeren masker" verschuilt, verzekerd is van onvoorwaardelijke discretie bij de redactie van den "Socialdemocrat." Wel is waar, tegenover die verklaring staat, dat op het congres te Halle in 1890, toen er aanvraag werd gedaan om onthulling van het geheim, kortaf ten antwoord werd gegeven, dat de naam van den bedoelden persoon onmogelijk openbaar kon worden gemaakt, omdat men hem niet wilde blootstellen aan eenig gevaar, waarvan het gevolg zou zijn dat men van zijne diensten verstoken bleef. Doch het partijbestuur kan dit toen wel hebben gezegd, omdat men niet zou hebben geloofd, dat het zelf niet wist wie de man was.

Ten slotte voegt de schrijver erbij : In de bijeenkomsten der zich noemenden onafhankelijken, waarin dezer dagen over den "man met het ijzeren masker" werd gesproken, is onderanderen verzekerd, dat de raadselachtige onbekende niemand anders is dan de afgevaardigde *Stadthagen*, (advocaat te Berlijn, lid der socialistische partij in den Rijksdag).

Centrum.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

Naar men ons verzekert, schijnt de dezer dagen veel besproken stempeling van een aantal Curaçaosche bankbiljetten ter waarde van *f* 565.00 die namens de St. Jozefsgezellen-vereeniging ter stempeling zouden aangeboden zijn, terwijl het later bleek, dat zij geen papieren geld in kas had — op een vergissing te berusten. In plaats van op den naam der Fraters van het St. Thomas' College te San Fuego, die een dergelijk bedrag aan papier hadden laten stempelen, zou die som hetzij de eerste maal, hetzij bij 't copieeren op den naam der St. Jozefsgezellen-Vereeniging gesteld zijn.

Is dit zoo, dan mag het van de zijde van hen, die met den arbeid der stempelling en opschrijving der bankbiljetten belast waren, een zeer laakbare onachtzaamheid genoemd worden.

WAARSCHUWING.

Met het oog op den gisteren alhier, in het fort *Amsterdam* gepleegden diefstal van gelden, waaronder een groot aantal Curaçasche bankbiljetten, wordt een ieder, ten einde zich voor moeilijkheden te vrijwaren, aangezegd, dergelijke biljetten, die hij in zijn bezit mocht hebben, ten spoedigste ter Administratie van Financiën alhier ter overstempeling in te zenden.

Curaçao den 21 Januari 1892.
De Procureur-general,
SOL. C. HENRIQUEZ.

Lijst van brieven, welke onbestelbaar zijn bevonden :

Jose F. Almarza, Istela D. Crustoe, Odulio de Castro, Mercedes de Stelling, Ramon Castillo Garcia, Carlos H. Pulgar, John Rosman, Gateriel Angel Rodriguez, Maria Streda.

Aangeteekende brieven :

Francisca Camara, Mercedes Villaseñor, Domingo Agramonte.

NEDERLAND.

— Het Hof zal, ingevolge de bevelen van Hare Majesteit de Koningin-Regentes, ingaande Zaterdag den 16den dezer, den lichten rouw aannemen voor den tijd van acht dagen, wegens het overlijden van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Albert Victor, hertog van Clarence en van Avondale.

— Zooals men weet, was bij de ridderorden-uitdeeling door den Duitschen Keizer bij gelegenheid van zijn bezoek aan ons land het officierskorps der schutterijen te s-Hage niet bedacht.

Over dat niet-decoreeren der burgerwapenmacht heeft zich toen een der officierskorpsen bij de toenmalige regeering beklaagd, die echter de afdoening dezer zaak aan hare opvolgster overliet.

Naar wij thans vernemen, heeft de minister van binnenlandsche zaken beslist, dat de op die klacht betrekking hebbende stukken in het archief zullen worden gedeponeerd, hetgeen met zooveel woorden wil zeggen: „ in den doofpot."

— De inspecteur voor het lager onderwijs voor Noord-Brabant, Gelderland en Limburg schrijft in zijn rapport onder meer het volgende :

Op de meeste openbare scholen, waar meer uitgebreid lager onderwijs gegeven wordt, beschouwt men dit meer als bijzaak. Meer werk wordt daarvan, en dit met goed gevolg, gemaakt op de bijzondere scholen, die meer bepaaldelijk voor dat onderwijs zijn ingericht en wier doel is de leerlingen tot hoogere studiën voor te bereiden. Met lof kan van die scholen worden gewaagd."

Het is niet de eerste maal, dat een dergelijk vleiend getuigenis van bevoegde zijde over het bijzonder onderwijs wordt afgelegd. Herhaaldelijk heeft de ervaring zelfs tegenstanders van de bijzondere school daartoe gedwongen.

Maar de liberalen van het echte ras laten zich hierdoor natuurlijk niet vermurwen. Voor hen is en blijft het godsdienstig onderwijs — hoe goed ook — uit den booze!

— De Haagsche correspondent der *Zw. Ct.* schrijft, over de taak van het ministerie sprekende,

„ Atjeh en de opiumregie zijn de krachtmeters, waarop de heer Van Dedem zijn spieren mag beproeven. Veel heil en zegen op zijn werk. Slaagt hij er in deze beide klitten van ons koloniaal gewaad af te peuteren, dan gunnen wij hem van harte een driedubbel pensioen, een prachtige villa op het schoonste punt van de badplaats Kemala, en een half pikol opium van het fijnste merk, ten einde er de droomen van zijn welverdiende rust mede te vergulden.

Onderwijl wijde Tak van Poortvliet zijn zorgen aan uitbreiding van het kiesrecht bij mijn weten het eenige punt waaromtrent ik behouden gestemd ben. Ik zie de noodzakelijkheid niet in, dat Jan en Alleman meekiest, want laat men baanvegers stemmen, dan voteeren zij eeuwigdurend ijs en molenaars eeuwigdurenden wind. De invloed van een hongerige maag op het invullen van een stembiljet is daarbij een open vraag. Ik zeg u, er zal meer vreugde zijn in den hemel en op aarde over een proletariër die een menschwaardig bestaan vindt, dan over tien derzelven, die het kiesrecht beërven.

— Door den minister van Oorlog is bepaald dat voortaan gedurende den nacht in de soldatenkamers licht zal branden.

— Uit Parijs wordt aan het *Journal des Bruxelles* op zeer stelligen toon geschreven, dat noch Oostenrijk-Hongarije, noch Zwitserland, noch Nederland, noch Portugal zich er toe zullen laten vinden met Frankrijk nieuwe handelsverbintenissen aan te knoopen, waarbij het minimum tarief tot grondslag strekken zal.

— " Mi no ta sinti nada," él dici, lembendo su boca.

— " Ma su efecto lo no tardá," Frohn dici, bebiendo su glas toer afó.

— " ¡ I awor nos asuntonan !"

— " Mi ta bin participá bo un conversación koe emperatriz i rei José tabatin riba bo. Emperatriz a expreséle algo desfavorable pa bo, i él a haci mención di toer sorto di keha, poné contra bo ; koe bo ta un infiel, un renegado, etc. Su Magestad el rei romano a defendé bo contra e acusacionnan, i él a doena mi siguiente orden : Frohn bai cerca Trenck, biséle koe mi a keda responsable pa su palabra di honor lo ke ta santo pa toer militar ; pidiéle su palabra di honor koe lo él bini Viena bin vindicá su conducta delanti di emperatriz di toer e cárgonan contra su persona. E gefe por contá coe mi protección."

E gefe di Pandúronan a keda ta scuchá e promer oficial, koe tabata papiá coe toer calma posible, coe un admiración creciente i su wówonan a coeminsá ta cortá candela di rabia.

— " ¡ Mil diablo ! " él a gritá, " companjero, bo ta cantá mi un bonita canción. I sumiso Trenck tin di aplaudi, ¿no ta verdad ? ¿Con ke senjora emperatriz, pa kende mi a exponé mil bē mi vida, a habri orea ta tende e hincadonan di paloe bao candela i e mugernan bienw ? I awor, awor koe guerra a caba, i koe no tin mester más di Trenck koe a haci milagro di intrepidez i valor riba campo di batalja, awor él tin di bini bin hustifikéle. Mil demonio, companjero, mi a cordá, ta mi nombramiento como mariscal di campo, emperatriz a mandá mi, i no un semehante comisión."

— " Ta parcé mi, Frohn dici trankilamente," koe gefe mester ta contento di bai desenganjá emperatriz di lo ke nan a hincá Su Magestad contra gefe."

— " Emperatriz ta un muger bieuw bobo. " Trenck a gritá furioso, koe ta larga un partida di adulador i un harto di cortesano sin berguenza hinkéle contra mi............................"

— " Koe senjor gefe no loebida koe, na mi presencia, mi no por permiti ser papiá asina di Su Magestad, mi soberana."

— " Esai no ta importá mi un donder," Trenck a gritá, " ni kiko mi tin koe hinter Viena huntoe koe únicamente tin coedisiji riba mi, pasobra mi no kier hungá dos papel....atá ayi e konopi ta sintá, companjero, ; bo koe a prestá bo servicio pa trecé semehante comisión pa Trenck ! Sí, ata yi e cos ta. ¡ Nan sabi masjá bon, e lembedonan i trastadonan di Viena, koe Trenck a ahorrá un dos tres placa más di lo ke nan ta permitiéle !"

— " Ma," Frohn a interrumpiéle coe un sonrisa apenas perceptible, mirando frankeza koe un avaro tabata papiá pa boca di Trenck furioso ; " esai no ta asunto, aki awor ta cuestión di servicio, koe, pa bo mes honor, bo mester deseá di bai doená cuenta — rei José mes a bisa asina, i mi ta repití bo, koe él a bisa también koe él ta toemá bo bao di su protección."

— " ¡ Ki protección ni protección ! Mi conocé toer e trampa ayí. Si e lembedónan lográ hiba cos asina leeuw, te koe nan tirá manoe riba bo, e ora ayí protección di José no ta sirbi pa nada. Si bo recordéle su promesa, anto respondi ta ; sí, nos no a cordá, koe cos tabata asina pará ; a bini algun circunstancia aden koe ta obligá nos di no misji mas den e cuestión ; i toer e subterfúgionan diplomático ayí no ta sirbi sino pa pasá strop más liger den cabez di un soldado honrado."

— " Mi no ta comprendé," Frohn dici, pakiko bo ta mira e asunto asina maloe. Mi na bo lugar, lo mi a apresurá mi di bai Corte, pa mi avergonzá mi enemigonan."

— " Esai lo mi largá di haci, " Trenck a gritá." Un soldado honrado no por contra toer e trastadónan, i maske mes mi tabata por, ainda lo mi no haciéle. Larga toer e sin verguénzanan cobarde koe a malquistá mi coe emperatriz, hogá den nan rabia — mi ta keda camina mi ta — lo nos kier mirá si nan ta tribí coeminsá haci algo contra Trenck, e único verdadero soldado koe emperatriz tin den su ehército ; pasobra, senjor companjero, keré mi coe toer confianza, di coeminsá dje magnánimo mariscal di cámpo duque di Lorena te na e sabio Laudon koe mi tabatin como oficial den mi división i koe mi a coeri coe n'éle, pasobra él no tabata sirbi pa nada, toer ta un hartoe di boericoe bestia.

— " Di modi bo no ta bai Viena coe mi."

— " Nó", Trenck a contestá bebiendo toer su glas di binja.

— " ¿ I si mi haya bo palabra di honor ?" Frohn, koe también a bebé toer su glas i koe a bolbé tirá algo dje elixir den e dos glasnan koe Trenck a yená atrobe coe binja, a puntrá.

— " Mi palabra di honor bo no ta haya," Trenck a respondé rabiá, i na un bebe él a bai coe toer su glas di binja.

(*El ta continuá.*)

BUITENLAND.

Rome. — Niettegenstaande het overlijden der kardinalen Manning en Simeoniden Paus, zeer getroffen heeft, bevindt Z. H. zich wel. De Engelsche arbeiders, zeide Leo XIII, verliezen in kardinaal Manning den ijverigsten verdediger hunner zedelijke en stoffelijke belangen.

Italie.— In weerwil van de vredesbetuigingen en van zijne schrale kas acht Italië het nog niet raadzaam, zijne uitrusting te staken. Sicilië wordt thans aanzienlijk versterkt met bergforten en strandbatterijen. Blijkens het plan van aanleg is deze versterking gebaseerd op operatiën tegenover Tunis, d. w. z. Frankrijk.

Frankrijk. — De behartiging der belangen van den werkman begingt nu ook in Frankrijk tot stoutere stappen te leiden, dan men tot dusverre dorst. Het congres van Bordeaux geeft daarvan blijken. De abbé Garnier (de Hollandsche liberale bladen schrijven nog altijd „de abt", zich misschien verbeeldende dat ieder priester in Frankrijk die prelatuur bekleedt?) heeft er sterk de oprichting van Christelijke werkliedensyndicaten aanbevolen. De Eerw. heer Garnier is, zooals men weet, de man, die te Parijs openbare conferenties over de Christelijke sociologie voor- en disputen met de anarchisten hield. De heer Harmel wees op de wenschelijkheid van het streven naar terugkeer tot het gildewezen. De abbé Naudat beval aan, teneinde verbetering te brengen in de schromelijke verwaarloozing der Zondagsrust, liever Protestantsche winkeliers te begunstigen, die op Zondag sluiten, dan Katholieke, die het niet verkiezen te doen.

De Fransche regeering heeft al sedert een half jaar een wetsontwerp op de sociale quaestie onderhanden, — maar bij die „voorbereiding" blijft het ook. Thans, zegt ze, het te druk te hebben met de handelstractaten, om zich met iets anders te kunnen bezighouden.

Met Nederland vlotten de onderhandelingen goed, — wat geen wonder is, daar wij alles toegeven. Wij hebben verzuimd, ons op de te voorziene gebeurtenissen van 1892 uit te rusten, en nu gaan wij Frankrijk de behandeling op den voet der meest begunstigde natie toestaan tegen de welwillende toepassing van het minimum-tarief, dat notabene veel hooger is dan de ongunstigste Fransche tarieven van vroeger.

Duitschland.-Het school wetsontwerp, door de Pruisische regeering ingediend, wordt door de katholieke pers met vrij groote ingenomenheid ontvangen. De *Germania* put daaruit de hoop, dat door het Centrum nog veel zal worden verkregen. Toont de regeering zich echter niet toegeeflijk, dan, zegt het blad, „zullen wij wat onze stelling ten opzichte van het ontwerp betreft, de beslissing der hoogwaardige heeren bisschoppen moeten afwachten."

De Brusselsche *Patriot* noemt het ontwerp een groote katholieke overwinning. Het blad roemt de nieuwe schoolwet omdat zij een volkomen verloochening is van de beginselen, die onder Bismarck golden en omdat ze het recht der kerk, gezag te oefenen in de school, huldigt. In België, waar door de grondwet de vrijheid van onderwijs is gewaarborgd, zou zulk een wet zelfs onder deze katholieke regeering onmogelijk zijn.

— De rechtbank van Saverne heeft een vonnis gewezen, waarbij de goederen van 141 Lotharingsche jongelieden, die zich aan den dienstplicht hebben onttrokken, worden verbeurd verklaard.

Engeland. — Het stoffelijk overschot van Engelands laatsten kardinaal is nog niet begraven, of reeds houdt men zich met zijne opvolging bezig. Te verwonderen is dit niet. Alle landen zijn sterk gesteld op het hebben van een of meer landgenooten in het Heilig College, dat immers in de Pauskeuze heeft te voorzien. Er wordt dus groot belang gehecht aan de benoeming van een nieuwen aartsbisshop van Westminster, aan wiens zetel sedert de wederinvoering der Katholieke hiërarchie in Engeland het kardinalaat is verbonden geweest.

Algemeen houdt met het ervoor, dat Mgr. Vaughan, de bisschop van Salford, kardinaal Manning's opvolger zal zijn. Mgr. Vaughan is een even groot voorstander der werkliedenbeweging, als karninaal Manning was. In 1890 heeft hij nog deelgenomen aan het sociaal Katholiekencongres te Luik, waarin hij zeer ver strekkende denkbeelden voorstond; in de daarbij gehouden werkliedenvergadering hield hij eene lange redevoering, waarin hij den arbeiders aanried, hunne maatschappelijke en staatkundige rechten op te eischen.

In Nederland is Mgr. Vaughan velen bekend door de bezoeken, die hij ongeveer een jaar geleden aan verscheidene seminaries bracht. Hij is de overste der missionarissencongregatie van den H. Jozef, die zoovele Nederlanders onder hare leden telt en een college te Rozendaal bezit.

Mgr. Vaughan is niet alleen bij den werkenden stand maar ook bij de aristocratie zeer gezien. De regeering zou hem een zeer gewenschten candidaat achten, daar hij als een tegenstander van *home-rule* bekend staat.

— Het stoffelijk overschot van kardinaal Manning werd gedurende drie dagen tentoongesteld. Eene onafzienbare menigte defileerde langs het praalbed. De begrafenis had met grooten luister plaats.

— De begrafenis van den hertog van Clarence zou, naar men meldt, te Windsor plaats hebben. Na een korte tentoonstelling in de Albert kapel wordt het lijk bijgezet in den koningklijken grafkelder.

— Een trekje der schalkheid van den overleden erfprins:

Toen hij nog student was, kwam hij vaak geld tekort en richtte dan persoonlijk smeekbrieven aan zijne grootmoeder. Eensdaags vond de koningin, dat dit nu wel wat al te erg werd, en zond hem in plaats van geld eene vermaning over de deugd van spaarzaamheid. De prins was tevreden: het was een eigenhandig schrijven van koningin Victoria, en hij verkocht de autografie aan een zijner medestudenten voor vijftig shillings.

Ierland.—Algemeen is thans de rouw over het droevig sterfgeval, dat het koninklijk huis heeft getroffen, en het volk treurt zonder onderscheid van partijen. Alleen Dublin maakt eene uitzondering. Het gemeentebestuur weigert, de vlag halfstok op het stadhuis te hijschen, en zulks bijwijze van protest tegen de Engelsche overheersching. Zeker is dit een protest van grove onkieschheid en het wordt gelaakt ook door bijna allen, die overigens den Ieren het zelfbeheer van hun land toewenschen.

Spanje.— Spanje heeft zich niet door de vrees van als zwakkere Staat represailles te zullen lijden, laten weerhouden maar de verregaande eischen van Frankrijk beantwoord met het afbreken der onderhandelingen. Beide landen gaan nu hunne maximumtavieven op elkaar toepassen. Deze handelwijze van Spanje is te onversaagder, daar er volstrekt geen sprake is van zijne toetreding tot de *Zollverein*, zooals eerst werd beweerd. Spanje is daartoe zelfs niet eens uitgenoodigd; de minister van bindenlandsche zaken heeft het gisteren zelf in de Cortes verklaard.

De economische oorlog tusschen Spanje en Frankrijk is dus met 1 Februari begonnen, wat al een zeer slecht begin is in een jaar, dat als zoo vredelievend wordt gedoodverfd.

— Te Bermos in de nabijheid van Xeres werd andermaal een opstand beproefd; ditmaal echter zonder eenig gevolg. Het garnizoen van Xeres was juist met een regiment cavalerie vermeerderd, dat de oproerlingen spoedig uit elkander joeg. Een aantal onruststokers zijn in hechtenis genomen.

Servie.—Eveneens is een geschil ontstaan tusschen Bulgarije en Servië, dat wel de grootste verhoudingen aanneemt. Herhaaldelijk ontdekt de Bulgaarsche regeering nl. komplotten van personen, die met Russische roebels zijn omgekocht. Er wordt zelf beweerd, dat de kok van prins Ferdinand, getracht heeft hem te vergiftigen, en dat er onder eenige officieren eene zamenzwering bestond, om minister Stambouloff te vermoorden. Of dit nu waar is of niet, de Bulgaarsche overheid heeft groot gelijk, dat zij met strengheid tegen alle samenspanningen optreedt. Ongelukkig vinden de daders altijd eene veilige wijkplaats in Servië, waar het gouvernement ze beschermt. Dit is nu zoover gegaan, dat men te Belgrado geweigerd heeft, een vluchteling op verzoek der Bulgaarsche regeering uit te leveren, niettegenstaande Servië daartoe volgens de tractaten verplicht, is Bulgarije heeft thans de hulp ingeroepen van Oostenrijk en Italië, die beiden het Servische gouvernement zeer kras hebben aangenaamd, den vluchteling uit te leveren. Servië blijft echter, door Rusland gesteund, hardnekkig weigeren.

Rusland. — Een geschil is gerezen tusschen Oostenrijk en Rusland, doordien de regeering van den Czaar beslist geweigerd heeft, op verlangen van den Oostenrijkschen gezant te St.-Petersburg afschrift te geven van een vonnis, waarbij eene Russische rechtbank een Oostenrijksch onderdaan tot vestigstraf heeft veroordeeld.

Egypte.— De stoomboot *Ferdinando Massimiliano*, die den nieuwen Khedive en zijn broeder, benevens twee hem vergezellende Oostenrijksche officieren aan boord had, kwam Zaterdagochtend acht ure de haven binnen gevolgd door een Engelsch oorlogschip. De nabijgelegen forten en de schepen in de haven losten saluutschoten.

Prins Hussein, de minister, de generaal Grenfell en de Oostenrijksche consulgeneraal begaven zich aan boord ter begroeting van den Khedive, die onder groote geestdrift van de zijde der bevolking bij zijn paleis aan land stapte. Daar werd hij door de geestelijkheid, de consuls en andere autoriteiten en eene eerewacht ontvangen. De Khedive begaf zich ten tien ure naar Caïro,

---

VERSCHEIDENHEDEN.

Uit het leven van Mgr. Freppel:

Toen Mgr. Freppel voor de eerste maal in de Kamer op het spreekgestoelte verscheen, trachtten de radicalen hem het spreken te beletten met gebrom, kreten en klappen van lessenaars. Onbewogen begon de prelaat rustig zijne rede. Het lawaai verdubbelde. Zonder in de war te raken, overheerschte de bisschop met zijne machtige stem het geraas en sprak:

„Mijne heeren, ik ben Elzasser en vertegenwoordig hier Bretagners. Ik behoef u dus niet te zeggen, dat gij moeite zoudt hebben om het geduld te doen verliezen aan een vertegenwoordiger van zulke stijfhoofdige rassen."

Thans werd het kalm.

Gambetta was toen voorzitter der Kamer en had Mgr. Freppel tot de tribune toegelaten met het gezegde: „Mijnheer Freppel heeft het woord."

Toen nu de bisschop in zijne rede sprak van wijlen kardinaal Mathieu, zeide hij zeer duidelijk: „Mijnheer de kardinaal Mathieu." Daarop begonnen de radicalen te lachen en riepen spottend: „Zeg maar *Monseigneur!*"

Mgr. Freppel wachtte, tot het geraas was opgehouden, en hervat doodbedaard: „Zooals ik zeide, was mijnheer de kardinaal Mathieu......" Wederom werd hij door luid spektakel onderbroken, en thans wendde de bisschop zich tot de radicalen en zeide:

— „Mijne heeren, gij schijnt met geweld een lesje te willen hebben. Welnu, in den bloeitijd der letteren, in de 17de eeuw, werd steeds in Frankrijk *mijnheer* de kardinaal gezegd. De kardinalen stonden gelijk met prinsen van den bloede, en dezen droegen den titel van *Monsieur*. De Paus zelf zegt nog steeds „mijnheer de kardinaal." Als uw voorzitter, heeren" eindigde hij, fijn lachend „mij zooeven dus *Monsieur* Freppel noemde, bewees hij mij te veel eer; ik ben slechts een eenvoudige bisschop, die op geen hoogeren titel recht heeft dan dien van *Monseigneur*."

De radicalen zwegen doodstil. De rechterzijde applaudisseerde, en de liberalen deden eraan mee.

Naar aanleiding van dr. Peiffer's openbaringen betreffende de influenza-bacil wijst de *Times*-correspondent erop, dat aan de duitsche geleerden de eer der bestrijding van de influenza toekomt. Zoodra in 1889 de ziekte zich in Duitschland vertoonde, werd een comité samengesteld, dat een onderzoek op groote schaal instelde. Dat comité heeft den arbeid thans voltooid, en het rapport, het resultaat van een onderzoek in 8000 ziektegevallen en door een groot getal platen toegelicht, zal eerstdaags openbaar worden gemaakt. De voorzitter der medische faculteit der hoogeschool te Madrid deelde een en ander, omtrent de ziekte mede. Vóór 1173 wordt in geneeskundige werken geen melding van de epidemie gemaakt; de professor gelooft echter dat zij reeds ten tijde van Hippocrates heerschte.

Naarmate de ziekte zich verspreidde, moet zij in hevigheid zijn toegenomen. Petersburg werd eenmaal zoo zwaar bezocht, dat 40,000 menschen aan de gevolgen overleden. In 1782 stierven te Koningsbergen dagelijks ongeveer 1000 inwoners aan die ziekte. Verder gelooft de Madridsche geleerde dat men bij de influenza te doen heeft men een microbe, die zich ook wel in het lichaam van dieren kan vastzetten en zich in drie graden kan vertoonen: catarrhaal, rheumatisch en viruent.

Een Chineesch examen. Een correspondent van de *Times* geeft een beschrijving van de staatsexamens, welke om de drie jaar Wuchang, voor de letterkundige kandidaten in de provinciën Hupé en Hunan gehouden worden.

De examenzaal is zoo groot als een kleine stad. Het aantal kandidaten was 15000. De halle is verdeeld in rijen van 20 á 30 kamertjes. Iedere rij beschikt over een kok, die het noodige voor de tafels gereed maakt; want het examen duurt vijf dagen. Eenigen tijd van te voren hebben een aantal koelies groote bekkens vol water gepompt; een massa varkens, groot als de aanvoer op een veemarkt, zijn naar binnen gedreven. Voor alles is gezorgd.

Er zijn dokters bij de hand, die de ziek geworden kandidaten bijstaan, kleermakers die de knoopen aanzetten, welke de adspiranten in wanhoop van hun kleeren rukken, letterzetters die de vragen en antwoorden in druk brengen, doodkisten in menigte, die gelukkig slechts in klein getal noodig zijn. Bij ieder examen sterven eenige kandidaten van overspanning. Ook daar op is gerekend.

Niet alleen wegens onbekwaamheid kan een kandidaat afgewezen worden, ook omdat hij bij vergissing een woord verkeerd geschreven heeft of een klad inkt op zijn papier heeft laten vallen.

Binnen de examenhalle heerscht de krijgswet, wie tegen de discipline handelt, wordt doodgeschoten.

NOTICIANAN DI CABEL

Ricibi dia 13 Febrero

Paris.— Ministro di R. R. EE. a anunciá Cámara conclusión di un tratado di comercio coe Estados Unidos.

Tocanti baimento di escuadra francesa *Port Said* ministro a manifestá koe e escuadra a bai ayá pa cumplimentá e Khedive nobo, i no coe algún obheto político;

Madrid.— Ayera nan a ehecutá cuater anarquista. Obispo di Cadiz i masjá hende di influencia a pidi pa trocá e castigo di morto, ma nan a ser negá. Un agitación grandi ta reiná den principal ciudadnan di Spanja, Na Barcelona nan a tira un bom di dinamita koe a matá un hende i heridá tres.

New-York.— Nan ta bisa koe dimisión di Mr. Blaine no ta pa motivo político.

Estados Unidos é Inglaterra ta aceptá Francia é Italia ó Suecia pa arbitro den e cuestión di Behring.

14 Febrero.

Paris. — Según noticianan di Lisboa, ministro a resolvé di kitá e inspector general di aduánanan, P. Carvolho, complicá den e fraudenan descubrí últimamente.

Berlin.— Partido di centro den Reichstag a retirá su proposición

pa permití hesuitanan di bolbé Alemania.

Policía a descubrí un complot anarquista.

Londres. — Reverendo senjor Ch. Spurgeon, ministro protestante, a ser derá coe ceremonia imponente; toer pakoes a ser cerrá, i nan a poné bandera na medio paloe,

16 Febrero.

Paris. — Conceho municipal a doena un balia na honor di President di República; toer autoridad i masjá hende a asistí n'éle.

Bruselas.— Radicalnan a resolvé di avisá Cámara koe lo él emprendé un enérgica campanja política na favor di gobierno republicano, si ta coe Cámara concedé Sufragio universal.

Obispo di Namur a moerí.

Madrid.— Aniversario di proclamación di República a ser celebrá na hopi lugar na Spanja.

New-York.— Rumor di un revolución nobo na Brasil ta corré.

Antayera.

Paris.—Papa a larga arzobispo di Paris sabi koe clero no mester mesclá nan den asúntonan político di estado.

Lisboa. — Un bom di dinamita a ser tirá pa anarquistanan, ma él no a ocasioná ningun danjo.

Berlin.— Nan a arrestá sesenta anarquista.

Londres.— Almirante Wallis a moeri na edad di 100 anja.

New-York.— Na consecuencia dje último incendio na Royal Hotel, nan ta haya falta di 41 personan; tin ainda 22 herido na vida, i fô di bao di ruinanan nan a cobá sacá 20 morto.

Cártanan di Guatemala ta bisá koe bao di elección pa presidente, 60 persona a perdé nan vida, mientras más di 100 a sali heridá.

Gobierno a prohibí di mandá telegrama, concerniente lo ke a socedé.

Ayera.

Paris.— Hinter stad ta bao di nieve, i tráncito ta casi imposible.

Nan ta bisa koe presencia di escuadranan europea riba cóstanan turca i griega, ta consecuencia dje visita di escuádranan francesa i rusa haci na Atenas.

Londres.— Nan ta papiá di un guerra civil na Khartoum i cercanianan.

Na consecuencia di tempestadnan di nieve i di orkaan, tránsito ta interrumpí, i frio ta masjá grandi.

Roma. — E tratado di comercio entre Estados Unidos i Italia no a electuá.

New-York.— E tratado di comercio coe Méjico no a cerrá.

Den negociacion di un tratado di comercio coe Venezuela ta presentá dificultad.

' Un proyecto di lei a bini den Cámara pa abolí uso di electricidad na aplicación di pena capital, pa motivo koe e última ehecución a malográ.

NO HAY MAS QUE APLANAR UN EXTREMO.

La antigua historia del huevo de Colón. Se ha contado miles de veces y no ha quedado antigua. No es difícil ver á través de una piedra de molino, si alguien ha abierto ántes un agujero. ¿ Poner un huevo de pié ? Por supuesto. No hay más que aplanar un extremo. La cuestión es ser el primero que ha pensado en ello.

En la actualidad hay una idea que se demuestra mejor por medio de una pequeña historia. "Toda mi vida," dice una señora, "he sido propensa á dolores de cabeza y ataques de bilis. Casi todas las semanas me daba uno con fuertes dolores en las sienes y y un peso en los ojos, que no me dejaba abrirlos. Me daban mareos y tenía que estar constantemente acostada en un sofa, y hubiera tenido que guardar cama, si no hubiera sido por la necesidad de cuidar de mi familia. Por la mañana tenía mal gusto de boca que tenía que enjuagar frecuentemente por llenárseme de una flema espesa. Tenía tan poco apetito, que á penas comía y después de los alimentos más sencillos me daban fatigas y los vomitaba.

Algunas veces también arrojaba un fluido verde y me daba un dolor fuerte y desconsolado en el costado derecho. Después de cada ataque me sentía muy débil, lánguida, cansada y lo pasaba muy mal, unas veces mejor otras peor. Así estuve algunos años y en este tiempo tomé medicinas de todas clases, que llegaban á mi conocimiento, y estuve dos años viendo á un médico, poniéndome peor á pesar de todo lo que se hacía.

Un día de Abril de 1890 me trajeron á casa un libro de una medicina llamada Jarabe Curativo de la Madre Seigel y en él encontré un caso como el mío. Me procuré una botella de Monkgate en la botica del Sr. John Beckett y después de tomarlo un poco de tiempo, con sorpresa y alegría me abandonaron los dolores de cabeza y las fatigas y nunca me había sentido mejor. Si hubiera conocido esta medicina y la hubiera usado hace años, me hubiera ahorrado mucho sufrimientos. (Firmado) ELIZA WARE, Newbro' Street, York, Abril 23 de 1891.

No podemos saber hasta que no aprendamos. De la carta se desprende que esta señora sufría de indigestión crónica y enfermedad del hígado. Esto explica la presencia del fluido verde, de que habla, que es bilis. El objeto de la bilis es que pasa del hígado á los intestinos, para lubricarlos y ayudar á la expulsión de las materias fecales. En este, como en todos los casos de indigestión la bilis estaba fuera de su lugar. Permaneciendo en la sangre, en donde es un veneno, ocasionaba los dolores de cabeza, mareos y otros síntomas peligrosos y desagradables. Esto sucedía, porque hacía trabajar el hígado demasiado, hasta que al fin dejó de trabajar, como suelen hacer los trabajadores cuando se abusan de ellos. El hígado llegó á este estado por causa del estómago, que á consecuencia de la indigestión, trataba de que el hígado hiciera el trabajo de los dos.

Vemos de este modo que esta dificultad era *la verdadera* y todas las demás consecuencias y síntomas. Al curar el desarreglo gástrico, el Jarabe de la Madre Seigel libró necesariamente al paciente de todos sus resultados.

El Sr. John Mc.Donald, Green Park, Canterbury, Nueva Zelandia, escribe: Con mucho gusto testifico la eficacia del Jarabe de la Madre Seigel. Hace unos siete años que perdí la salud por completo. Ví á cuatro médicos, mes y medio á cada uno, sin lograr aliviarme. Alguien me dijo que probase el Jarabe. Lo hice y en veinte dias estaba curado. Desde entonces, hace ahora unos siete años, he gozado de perfecta salud y he aumentado en peso 28 libras. *Tengo más de cincuenta años y parezco mejor que cuando tenía veinte y cinco. Gracias á Dios y á la Madre Seigel.*

De este modo aprendemos á poner un huevo de pie y también que el mejor medio de tener la salud es curar la indigestión.

Uit de hand te koop:

Het aan de Overzijde dezer haven gunstig gelegen Erf onder N°. 71 (vroeger het eigendom van wijlen den Heer Doctor TH. DE VEER) met daaropstaande heerenhuizen, regenbakken, koetshuis, paardenstallen, pakhuizen, loods en verdere bijgebouwen.

Van den 1sten November a. s. af zijn de woonhuizen en verdere gebouwen van 11 uur des voormiddags tot 1 uur des namiddags, behalve op Zondagen, te bezichtigen.

Voor nadere informatiën vervoege men zich tot den ondergeteekende.

J. B. VAN DER LINDE SCHOTBORGH

Curaçao 29 October 1891.

TE KOOP

BY

RENÉ HELLMUND

MET DE LAATSTE BOOTEN ONTVANGEN

Roode en witte Portwijn, roode tafelwijn, Madera, Cherry, Likeuren, Sardijnen, Pruimen, etc., etc.

Curaçao, den 12 Nov. 1891.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1891.	Venezuel.		Valencia.		Caracas.		Venezuela.		Valencia.		Caracas.	
Vertrekt van NEW YORK....	Jan.	9	Jan.	20	Jan.	30	Feb.	10	Feb.	20	Maart.	2
Komt aan te CURAÇAO	„	16	„	27	Feb.	6	„	17	„	27	„	8
Vertrekt van „	„	18	„	28	„	8	„	18	„	39	„	9
Komt aan te PTO. CABELLO	„	19	„	29	„	9	„	19	Maart.	1	„	10
Vertrekt van „	„	19	„	29	„	9	„	19	„	1	„	10
Komt aan te LA GUAYRA..	„	20	„	30	„	10	„	20	„	2	„	11
Vertrekt van „ ..	„	23	Feb.	3	„	13	„	24	„	5	„	15
Komt aan te PTO. CABELLO	„	24	„	4	„	14	„	25	„	6	„	16
Vertrekt van „	„	25	„	4	„	15	„	25	„	7	„	16
Komt aan te CURAÇAO	„	26	„	5	„	16	„	26	„	8	„	17
Vertrekt van „	„	27	„	6	„	17	„	27	„	9	„	18
doet LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen.	„	28	„	7	„	18	„	28	„	10	„	19
Komt aan te NEW-YORK..	Feb.	3	„	14	„	24	Maart.	6	„	17	„	25

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO......	Jan.	18	Jan.	29	Feb.	8	Feb.	18	Feb.	29
Komt aan te MARACAIBO......		19		30		9		19	Maart.	1
Vertrekt van "		24	Feb.	4		14		25		6
Komt aan te CURAÇAO........		25		5		15		26		7

Stoomschip Mérida.

Vertrekt van CURAÇAO.....	Jan.	17	Jan.	27	Feb.	7	Feb.	17	Feb.	28
Komt aan te CORO...........		18		28		8		18		29
Vertrekt van „		25	Feb.	4		15		25	Maart.	7
Komt aan te CURAÇAO.......		26		5		16		26		8

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agenten.

TE KOOP.

Een goed onderhouden LIJKWAGEN behoorende aan de *Begrafenis-societeit "Willebrordus".*

Voor informatiën vervoege men zich bij den Heer *Douvert B. Senior* of bij den ondergeteekende.

C. T. CORSICA.

Curaçao 10 Februari 1892.

Imprenta de la Libreria de A. BETHENCOURT E HIJOS, Curaçao